

Súd: Správny súd v Košiciach
Spisová značka: KE-7S/2/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7022200007
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Magur
ECLI: ECLI:SK:SpSKE:2025:7022200007.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Michala Magura a členiek senátu JUDr. Ing. Lenky Figulovej a Mgr. Jany Fandákovej, LL.M., v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, právne zastúpený: JUDr. Ondrej Krempaský, advokát, so sídlom Račianska 66, Bratislava, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná 63, Banská Bystrica, o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. 510761/2021 zo dňa 3. novembra 2021, takto

rozhodol:

- I. Správnu žalobu zamieťa.
- II. Účastníkom konania právo na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

- I.
Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Rozhodnutím č. 510761/2021 zo dňa 03.11.2021 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“) žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie riaditeľa Colného úradu Michalovce č. 405257/2021 zo dňa 27.08.2021 (ďalej aj „prvostupňový správny orgán“ a „prvostupňové rozhodnutie“), ktorým prvostupňový správny orgán uznal žalobcu vinným zo spáchania disciplinárneho previnenia podľa § 127 ods. 1 zákona č. 35/2019 Z.z. o finančnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v účinnom znení (ďalej aj „zákon o finančnej správe“), ktoré žalobca spáchal porušením základných povinností príslušníka finančnej správy uvedených v § 119 ods. 2 písm. a), b) a e) zákona o finančnej správe, keďže dňa 19.04.2021 ako ozbrojený príslušník finančnej správy počas výkonu služby na hraničnom priechode Vyšné Nemecké - Užhorod medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou

- porušil služobnú disciplínu, nakoľko konal v rozpore s ods. 7 čl. IV rozkazu riaditeľa colného úradu č. 72/2018 upravujúceho činnosť colníkov Pobočky colného úradu Vyšné Nemecké,
- nevykonával riadne štátnu službu a to v súvislosti so zisťovaním, či motorové vozidlo zn. D. E., striebornej farby, EČV: F. prestúpilo colnú hranicu v súlade s colnými alebo daňovými predpismi v zmysle § 7 ods. 2 písm. o) zákona o finančnej správe,
- v štátnej službe sa nezdržal konania, ktoré by mohlo narušiť vážnosť finančnej správy alebo ohroziť dôveru k finančnej správe,

a teda, že dňa 19.04.2021 po tom čo v čase o 4:31 hod. vstúpilo do colného priestoru motorové vozidlo zn. D. E., striebornej farby, EČV: F., ktorého vodičom bol C. G. na Pobočke colného úradu Vyšné Nemecké nevykonával colnú kontrolu

- tohto vozidla v takom rozsahu, aby sa dostatočne presvedčil o tom, že v jeho jednotlivých častiach sa nezákonne nedováža tovar, ktorý podlieha colnému dohľadu a nebol prihlásený k colnej kontrole,
- osobnej batožiny vodiča tohto vozidla nachádzajúcej sa v jeho batožinovom priestore v takom rozsahu, aby sa presvedčil o tom, že vodič nezákonne nedováža tovar, ktorý podlieha colnému dohľadu a nebol prihlásený k colnej kontrole

a túto ukončil s negatívnym výsledkom, avšak pri výkone colnej kontroly tohto vozidla sa dostatočne nezamerával na osobnú batožinu a všetky sedadlá nachádzajúce sa v predmetnom vozidle, a pri ich colnej kontrole, ktorú vykonal výlučne vizuálne sa dostatočne fyzickou kontrolou nepresvedčil, či sa tam nenachádza tovar, ktorý podlieha colnému dohľadu, a ktorý nebol prihlásený k colnej kontrole a za vyššie uvedené disciplinárne previnenie uložil žalobcovi podľa § 130 ods. 1 zákona o finančnej správe disciplinárne opatrenie podľa § 128 písm. b) zákona o finančnej správe - zníženie služobného platu o 15% na 1 mesiac od prvého dňa nasledujúceho po mesiaci, v ktorom toto rozhodnutie nadobudne právoplatnosť.

2. Z obsahu rozhodnutí orgánov verejnej správy najmä vyplynulo, že prvostupňový správny orgán prijal dňa 21.06.2021 od žalovaného informáciu sp. zn. 281028/2021 zo dňa 11.06.2021, z ktorej najmä vyplynulo, že žalobca, služobne zaradený v stálej štátnej službe vo funkcii colný kontrolór na PCÚ Vyšné Nemecké dňa 19.04.2021 vykonával colnú kontrolu motorového vozidla zn. D. E., striebornej farby, EČV: F., ktorá trvala približne 32 sekúnd a počas ktorej žalobca stihol zbežne nahliadnuť do interiéru vozidla cez otvorené dvere vodiča, cez otvorené dvere za vodičom, zbežne nahliadnuť do batožinového priestoru, kde dal vodičovi otvoriť cestovnú tašku, ktorá sa tam nachádzala, na ktorú sa z odstupu zbežne pozrel bez toho, aby sa presvedčil, či vodič nedováža tovar, ktorý podlieha colnému dohľadu a nebol prihlásený k colnej kontrole a následne zbežne nahliadol do inej kariéry vozidla cez otvorené dvere za spolujazdcom a cez otvorené dvere na strane spolujazdca. Uvedeným konaním mal žalobca porušiť zákon o finančnej správe. Rovnaký priebeh kontroly vyplýva aj z kamerového záznamu.

3. Z odpovede oddelenia organizačného colného úradu na žiadosť o oznámenie skutočností sp. zn. 306626/2021 najmä vyplynulo, že za obdobie od 19.04.2020 do 19.04.2021 má predmetné vozidlo a jeho vodič evidovaných 20 vstupov, u daného vozidla ani u vodiča nie je evidované žiadne porušenie a v tomto období kontroloval žalobca toto vozidlo 2 krát dňa 17.01.2021 a 19.04.2021.

4. Prvostupňový správny orgán tiež zistil, že podľa služobného hodnotenia zo dňa 08.06.2021 je žalobca prevažne samostatne pracujúci, činnosti vyplývajúce z opisu vykonáva správne a doteraz neboli zistené závažné nedostatky vo výkone služby. Kvalitne a v plnom rozsahu si plní povinnosti vyplývajúce z opisu funkcie, dodržiava služobnú disciplínu, zásady služobnej zdvorilosti a doteraz nebolo žalobcovi udelené žiadne disciplinárne opatrenie.

5. Žalobcovi bol listom sp. zn. 309049/2021 zo dňa 28.06.2021 oznámené, že sa voči nemu začne na konanie vo veci služobného pomeru - uloženia disciplinárneho opatrenia.

6. Prvostupňový správny orgán konštatoval, že žalobca vykonal čiastočnú vizuálnu colnú kontrolu, pri ktorej využil metódu analýzy rizika možného nezákonného dovozu záujmového tovaru, pričom k tejto analýze bolo využité aplikačné programové vybavenie TALON ako programová databáza údajov o pohybe osôb, dopravných prostriedkov, o dovoze a vývoze tovaru cez štátnu hranicu Slovenskej republiky. Predmetná analýza spresňuje rozhodovanie konkrétneho príslušníka a vedie ho k hodnoteniu v akom rozsahu je potrebné vykonať fyzickú colnú kontrolu, avšak nemá byť jediným ukazovateľom rizikovosti profilu cestujúceho. Príslušník finančnej správy má využiť aj iné metódy smerujúce k zisteniu nezákonného dovozu tovaru. Kontrola každého vozidla v zmysle rozkazu na pracovisku, osobná doprava, dovoz pri výkone colných kontrol osobných motorových vozidiel a cestujúcich musí byť zameraná predovšetkým na batožinu cestujúcich, batožinový priestor, priestor pre cestujúcich, motorový priestor, podvozok a karosériu s dôrazom na dutiny karosérie dopravného prostriedku a iné priestory, v ktorých by mohol byť prepravovaný nezákonne dovážaný tovar. V predmetnom prípade sa žalobca dostatočne nezamerával na osobnú batožinu a všetky sedadlá nachádzajúce sa v predmetnom vozidle. Zrealizovaná colná kontrola nepredstavuje dostatočný spôsob zamerania sa na určené časti vozidla a osobnú batožinu, a teda dostatočný spôsob presvedčenia sa, že vo vozidle a v batožine sa nenachádza tovar, ktorý nebol prihlásený k colnej kontrole.

7. Prvostupňový správny orgán ďalej konštatoval, že prihliadal na povahu protiprávneho konania, okolností, za ktorých bolo spáchané, jeho následky, mieru zavinenia a doterajší postoj žalobcu k plneniu služobných povinností.

8. Žalovaný v napadnutom rozhodnutí stručne zrekapituloval priebeh a výsledky konania pred prvostupňovým správnym orgánom, pričom vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobcu najmä uviedol, že prvostupňový správny orgán správne posúdil konanie žalobcu zo dňa 19.04.2021 ako disciplinárne

previnenie. Kontrola nebola vykonaná fyzicky len vizuálne, nebolo zatlačené žiadne zo sedadiel, žalobca vôbec nevstúpil do priestoru interiéru motorového vozidla, aby sa dostatočne presvedčil či vo vyššie uvedených častiach vozidla, ako aj v osobnej batožine sa nenachádza tovar, ktorý podlieha colnému dohľadu a ktorý nebol prihlásený k colnej kontrole.

II.

Správna žaloba, stanoviská,
konanie pred správnym súdom

9. Žalobca podal proti napadnutému rozhodnutiu správnu žalobu podľa § 194 a nasl. zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v účinnom znení (ďalej aj „S.s.p.“), v ktorej navrhol, aby správny súd napadnuté rozhodnutie a prvostupňové rozhodnutie zrušil.

10. V podanej správnej žalobe najmä uviedol, že

- záver o porušení služobnej disciplíny bol prijatý napriek tomu, že následnou kontrolou vykonanou inšpekciou bolo preukázané, že v motorovom vozidle ani v batožine sa nenachádzal žiadny tovar;
- žalobca nedostal odpoveď na ním namietané zásadné skutočnosti v odvolaní;
- pri vykonávaní colnej kontroly postupoval v súlade s čl. 46 Colného kódexu únie, preto nemohol porušiť všeobecne formulovaný interný predpis, ktorý neupravuje a nezjednocuje postupy pri zabezpečovaní colného dohľadu,
- ust. ods. 7 čl. IV IRA určuje, na aké časti sa má colník zamerať, avšak neurčuje ako, v akom rozsahu a ako dlho sa má vykonávať kontrola jednotlivých častí dopravného prostriedku alebo batožiny, teda môže trvať neobmedzený čas a každá kontrola môže byť svojvoľne označená za nedostatočnú;
- prvostupňový správny orgán neakceptuje oprávnenie colníka rozhodnúť sa akým spôsobom a v akom rozsahu vykoná colnú kontrolu, pričom toto oprávnenie interným predpisom nebolo obmedzené, pretože v ňom nebola uložená povinnosť, aké minimálne (konkrétne) úkony musia byť vykonané vždy pri kontrole, ako dlho má kontrola trvať, ani to, či pri každej kontrole sa musí colník zamerať na všetky časti;
- v ustanovení ods. 7 článku IV rozkazu riaditeľa colného úradu č. 72/2018 nie je uvedené, že pri vykonávaní kontroly je colník povinný zatlačiť na sedadla, nevyplýva z neho ani to, že je povinný vstúpiť do interiéru vozidla;
- žalobcom vykonaná kontrola s poukazom na výsledky kontroly inšpekciou, bola nepochybne zvolená správne a vykonaná v takom rozsahu, že žalobca sa jej vykonaním presvedčil, že v predmetnom motorovom vozidle sa nenachádza tovar podliehajúci colnému dohľadu;
- z predmetného ustanovenia nevyplýva, že colník je povinný fyzicky vykonať kontrolu, a že vizuálna kontrola nie je dostatočná, zároveň z neho explicitne nevyplýva, že colník je povinný vždy vykonať kontrolu všetkých vymenovaných častí motorového vozidla ani aká skutočnosť je rozhodujúca pre posúdenie, či kontrola bola vykonaná dostatočne alebo nedostatočne;
- žalobca poukazuje na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach v obdobných veciach: rozsudky sp. zn. 7S/150/2018, 8S/34/2020, 6S/150/2018 a 8S/116/2020;
- žiadne indície a žalobcovi známe skutočnosti nenasvedčovali tomu, aby zvolil iný spôsob a rozsah kontroly;
- správne orgány postupovali v rozpore s § 281 zákona o finančnej správe, keďže nebol zistený správne skutkový stav, pretože riaditeľ colného úradu neskúmal skutočnosti svedčiace v prospech žalobcu, ale zameriaval sa výlučne na skutočnosti svedčiace v neprospech žalobcu a hlavne na to, aby interpretoval interný predpis v úplnom rozpore s jeho obsahom, kedy v rozpore s ním dodatočne formuloval povinnosti, ktoré mal žalobca porušiť, a ktoré mu predpis vykonávať neuložil;
- bez akejkoľvek právnej relevancie je odkaz na § 7 ods. 2 písm. o) zákona o finančnej správe, ktorým nie je uložená colníkovi žiadna povinnosť, a ktorý zjavne vymedzuje vecnú pôsobnosť medzi orgánmi štátnej správy v oblasti daní poplatkov a colníctva;
- to, že vedel žalobca o internom predpise a bol s ním uzrozumený nie je skutočnosťou, od ktorej by bolo možné odvodzovať formu zavinenia (úmysel a nedbalosť).

11. Vo vyjadrení k správnej žalobe žalovaný navrhol správnu žalobu zamietnuť. Najmä uviedol, že

- podľa čl. 3 zákona o finančnej správe je príslušník finančnej správy pri výkone štátnej služby povinný konať a rozhodovať okrem iného v súlade s vnútornými predpismi;
- kontrola vozidla nebola vykonaná fyzicky, len vizuálne, nebolo zatlačené žiadne zo sedadiel, žalobca nevstúpil do priestoru interiéru motorového vozidla, aby sa dostatočne presvedčil, či v uvedených častiach vozidla ako aj v osobnej batožine sa nenachádza tovar, ktorý podlieha colnému dohľadu, a ktorý nebol prihlásený k colnej kvóty kontrole;

- pre posúdenie riadneho plnenia služobných povinností nie je rozhodujúci výsledok samotnej colnej kontroly, ale skutočnosť ako danú colnú kontrolu žalobca v konkrétnom prípade výkonov;
- žalobcovi sa nekladie za vinu, že svojim konaním porušil čl. colného kódexu únie;
- podľa rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8S/70/2019 zo dňa 19.11.2020 nebol žalobca v tam súdnej právnej veci napadnutým rozhodnutím žalovaného ukrátený na svojich právach;
- zo zabezpečeného kamerového záznamu vyplýva, že colná kontrola bola vykonaná nedôsledne a povrchno, trvala približne 32 sekúnd, žalobca zbežne nahliadol do interiéru vozidla a zbežne nazrel do batožiny;
- s prihliadnutím na bezpodmienečné dodržanie rozkazu č. 72/2018 kontrola musí byť zameraná na tam uvedené a predpísané časti vozidla, teda nie je možné nebdalo a povrchno skontrolovať niektorú z častí v kontrolovanom vozidle, tak ako to zrealizoval žalobca.

12. Vo vyjadrení zo dňa 27.05.2022 žalobca zotrval na svojej žalobnej argumentácii. Najmä uviedol, že je v rozpore so zásadami správneho trestania postihovanie žalobcu za to, čo nebolo a nie je uložené ako povinnosť všeobecne záväznými právnymi predpismi ani internými predpismi. Zdôraznil, že pokiaľ nie sú vopred stanovené jasné pravidlá a postupy, je neprípustné, aby tieto boli formulované dodatočne a na základe týchto dodatočne formulovaných skutočností, bola voči colníkom vyvodzovaná disciplinárna zodpovednosť a jeho konanie bolo kvalifikované ako zavinené porušenie služobných povinností.

13. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 20.06.2022 najmä zdôraznil, že colná kontrola musí byť vykonaná takým spôsobom, ktorý je vzhľadom na všetky okolnosti prípadu postačujúci a musia byť v dostatočnej miere vyhodnotené všetky prípadné rizikové faktory vzťahujúce sa ku kontrolovanému subjektu. Súčasne uviedol, že pokiaľ žalobca má za to, že rozkaz č. 72/2018 je v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi mal možnosť túto skutočnosť oznámiť svojmu nadriadenému. Dodal, že žalobcovi nie je kladená za vinu nebdalosť výkonu colnej kontroly spočívajúca v jej trvaní, ale spôsob jej výkonu, zameranie a rozsah.

14. Vo vyjadrení zo dňa 06.06.2023 žalobca zdôraznil, že ak rozsah kontroly určuje colník, dĺžka kontroly je priamo úmerná tomu, v akom rozsahu sa ju rozhodne vykonať. Žalobca je toho názoru, že rozkaz č. 72/2018 je len odporúčaním a nie povinnosťou. Pokiaľ správne orgány tvrdia, že kontrola má prebiehať spôsobom aký sami uviedli, potom tento názor sú povinné uviesť v internom predpise.

15. Vo vyjadrení zo dňa 02.08.2023 uviedol, že dôsledný výkon kontroly by mal byť pre žalobcu samozrejmosťou, a preto je zarážajúce tvrdenie, že v predmetnom internom riadiacom akte nie je uvedené, že žalobca mal colnú kontrolu vykonať aj fyzicky. Poukázal na rozsudok Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Asan/4/2021 zo dňa 31.05.2023, v ktorom sa Najvyšší správny súd Slovenskej republiky absolútne nestotožňuje s argumentmi o faktickej nevykonateľnosti dotknutého ustanovenia rozkazu č. 72/2018. Vo vzťahu k rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6S/150/2018 zo dňa 23.06.2022 žalovaný vyslovil názor, že tento rozsudok je nezákonný.

16. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 27.12.2023 najmä uviedol, že záver o nezákonnosti rozsudku Krajského súdu v Košiciach môže prijať kasačný súd, nie žalovaný. Ďalej žalobca iba zopakoval svoje skoršie vyjadrenia.

17. Vo vyjadrení zo dňa 06.06.2025 žalovaný poukázal na rozsudok Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sfk/95/2022 zo dňa 31.01.2024, z ktorého má byť podľa žalovaného zrejme, že kasačný súd je názoru, že voči colníkovi vykonávajúcemu colnú kontrolu nedôsledne, teda v rozpore s rozkazom č. 72/2018, keď sa nezameriava na všetky vymenované časti motorových vozidiel tak, ako je uvedené v označenom rozkaze, má byť vyvodená disciplinárna zodpovednosť za porušenie služobných povinností.

18. V ďalšom vyjadrení zo dňa 25.06.2025 žalobca prakticky zotrval na všetkých doterajších tvrdeniach, zdôraznil, že aj následná inšpekcia potvrdila výsledok kontroly žalobcu. Poukázal na rozsudok Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Ssk/58/2024 zo dňa 25.03.2025, v ktorom kasačný súd vytkol Správne mu súdu v Košiciach prevzatie argumentácie žalovaného, ktorá právne nemohla obstať a jej jediným cieľom bolo vedomé zavádzať súd. Opäť zdôraznil, že sporný interný predpis neukladá colníkovi povinnosť pritláčať sedadla. K svojmu vyjadreniu priložil tiež nový interný predpis č. 129/2021, ktorým bol pôvodný interný predpis zrušený.

19. Správny súd vo veci vo veci nariadil pojednávanie na deň 10.07.2025, na ktoré sa dostavila poverená zástupkyňa žalovaného a právny zástupca žalobcu. Právny zástupca žalobcu zotrval na žalobnej argumentácii a návrhu. Najmä zopakoval, že z rozkazu nevyplýva, ako sa má colná kontrola vykonať ako dlho má táto kontrola trvať. Poverená zástupkyňa žalovaného uviedla, že rozkaz určuje spôsob vykonania colnej kontroly, pričom poukázala na príslušnú rozhodovaciu prax Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky. Zotrvala na tom, že napadnuté rozhodnutie je zákonné a navrhla správnu

žalobu zamietnuť. Právny zástupca žalobcu uviedol, zopakoval, že konkrétny postup vykonania kontroly upravený nie je, preto je potrebné tieto konkrétne úkony upraviť v rozkaze riaditeľa. Poverená zástupkyňa žalovaného najmä poukázala kamerový záznam z vykonanej colnej kontroly, pričom jeho priebeh bližšie opisala a zotrvala na tvrdení, že rozkaz dostatočne upravuje spôsob vykonania kontroly. Právny zástupca žalobcu sa naďalej pridržiaval svojej argumentácie.

III.

Aplikované ustanovenia právnych predpisov

20. Podľa § 119 ods. 2 písm. a), b) a e) zákona o finančnej správe, príslušník finančnej správy je povinný a) dodržiavať služobnú disciplínu, b) vykonávať štátnu službu osobne, riadne a včas, e) zdržať sa konania, ktoré by mohlo narušiť vážnosť finančnej správy alebo ohroziť dôveru k finančnej správe.

21. Podľa § 119 ods. 4 zákona o finančnej správe, príslušník finančnej správy je povinný plniť úlohy uložené pokynmi nadriadených, ak bol s nimi riadne oboznámený a sú v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a vnútornými predpismi; ustanovenie odseku 6 tým nie je dotknuté. Neozbrojenému príslušníkovi finančnej správy dáva nadriadený pokyny príkazom. Ozbrojenému príslušníkovi finančnej správy dáva nadriadený pokyny rozkazom.

22. Podľa § 119 ods. 6 zákona o finančnej správe, ak sa ozbrojený príslušník finančnej správy domnieva, že rozkaz jeho nadriadeného je v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom alebo vnútorným predpisom, je povinný na to nadriadeného upozorniť; ak trvá nadriadený na splnení rozkazu a hrozí nebezpečenstvo z omeškania, je ozbrojený príslušník finančnej správy povinný takýto rozkaz splniť.

23. Podľa § 127 ods. 1 zákona o finančnej správe, disciplinárnym previnením je zavinené porušenie služobných povinností príslušníka finančnej správy, ak nie je trestným činom alebo konaním, ktoré má znaky priestupku(140) (ďalej len "priestupok").

IV.

Dôvody rozhodnutia správneho súdu

24. Správny súd v Košiciach konajúc primárne podľa ust. § 194 a nasl. S.s.p., po zistení, že správna žaloba bola podaná oprávnenou osobou a včas, preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie ako aj obsah administratívneho konania, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že správna žaloba je nedôvodná.

25. Žalobca nezákonnosť napadnutého rozhodnutia zdôvodnil tým, že rozkaz č. 72/2018, ktorého porušenia sa mal žalobca dopustiť je nevykonateľný a je v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi, pričom z predmetného rozkazu nevyplýva požadovaná dĺžka trvania colnej kontroly ani skutočnosť, že je počas tejto kontroly potrebné zatlačiť sedadlá vozidla.

26. Správny súd v prvom rade považoval za potrebné vysporiadať sa s namietanou vykonateľnosťou predmetného príkazu. Totožnou námietkou sa už v minulosti vysporiadal Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 8Asan/4/2021 zo dňa 31.05.2023, pričom pre toto konanie podstatnú časť odôvodnenia správny súd cituje:

„43. Podľa § 44 ods. 4 zákona o štátnej službe colníkov ak sa colník domnieva, že rozkaz, nariadenie, príkaz alebo pokyn jeho nadriadeného je v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom, je povinný na to nadriadeného upozorniť; ak trvá nadriadený na splnení rozkazu, nariadenia, príkazu alebo pokynu, musí ho colníkovi písomne potvrdiť a colník je povinný ho splniť. Písomné potvrdenie sa nevyžaduje, ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania. Colník je povinný odoprieť splnenie rozkazu, nariadenia, príkazu alebo pokynu nadriadeného, ak by jeho splnením spáchal trestný čin; túto skutočnosť oznámi bezodkladne vyššiemu nadriadenému. [v tu súdnej veci je obdobný postup upravený v ust. § 119 ods. 6 a 7 zákona o finančnej správe]

44. V súvislosti s argumentáciou sťažovateľa o nevykonateľnosti čl. IV ods. 7 Rozkazu č. 72/2018 sa kasačný súd stotožňuje s názorom správneho súdu, že ide o účelovú argumentáciu. Kasačný súd, rovnako ako správny súd, dáva do pozornosti ustanovenie § 44 ods. 4 zákona o štátnej službe colníkov, ktoré upravuje postup v prípade, ak sa od colníka požaduje vykonanie nezákonného rozkazu, nariadenia, príkazu či pokynu nadriadeného. V tomto smere je potrebné konštatovať, čo nespochybňuje

ani sťažovateľ, že tento postup podľa § 44 ods. 4 zákona o štátnej službe colníkov sťažovateľ nevyužil. Spochybňovať rozkaz začal sťažovateľ až po [správnymi orgánmi konštatovanom – pozn. správneho súdu] spáchaní disciplinárneho deliktu.

45. Kasačný súd sa nestotožňuje ani s argumentáciou o faktickej nevykonateľnosti čl. IV ods. 7 Rozkazu č. 72/2018. Ako už kasačný súd uviedol vyššie, tento síce vymedzuje (pomerne rozsiahlo) časti dopravného prostriedku, ktoré musí podrobiť colník kontrole, spôsob a rozsah kontroly jednotlivých častí však určuje colník s ohľadom na konkrétne okolnosti. Podstata porušenia povinností sťažovateľa nespočíva v tom, že nemohol vykonať kontrolu, ale v tom, že celkom zjavne opomenul podrobiť kontrole niektoré časti vozidla a zároveň nesprávne zvolil spôsob a rozsah kontroly s ohľadom na objektívne dané a sťažovateľovi známe informácie navodzujúce dojem rizikovosti sporného vozidla.“

27. Správny súd sa s prihliadnutím konkrétne okolností tu prejednáwanej veci s vyššie uvedeným názorom kasačného súdu v plnej miere stotožňuje, pričom samotný žalobca neposkytol súdu relevantnú argumentáciu, ktorá by mohla vyššie uvedeným záverom konkurovať. Zákon o finančnej správe aj naďalej (tak ako zákon o štátnej službe colníkov) v § 119 ods. 6 upravuje postup v prípade, ak sa od colníka požaduje vykonanie nezákonného rozkazu. Preto aj v tomto prípade správny súd vyhodnotil námietky žalobcu, ktorými spochybňoval vykonateľnosť rozkazu, prípadne tento označil za všeobecne aplikovateľný prostriedok, umožňujúci disciplinárne stíhať colníkov podľa ľubovôle nadriadeného (v tomto smere žalobca ani len netvrdil/nepredložil žiadny dôkaz o tom, že by sa tak reálne stalo), ako neopodstatnené.

28. Podľa ustanovenia § 118 zákona o finančnej správe, služobná disciplína príslušníka finančnej správy spočíva v i. dôslednom a svedomitom plnení služobných povinností, ktorými sú ich povinnosti pri výkone štátnej služby ustanovené Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, povinnosti uložené príslušníkovi finančnej správy vnútornými predpismi, s ktorými bol príslušník finančnej správy preukázateľne oboznámený, povinnosti uložené príslušníkovi finančnej správy pokynmi nadriadeného a povinnosti, ktoré pre príslušníka finančnej správy vyplývajú zo služobnej prísahy a ii. dodržiavaní Etického kódexu príslušníka finančnej správy.

29. Podľa článku 5 bodu 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 09.10.2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex únie „colné kontroly“ sú osobitné činnosti, ktoré vykonávajú colné orgány na zabezpečenie dodržiavania colných predpisov a iných právnych predpisov upravujúcich vstup, výstup, tranzit, pohyb, skladovanie a konečné použitie tovaru prepravovaného medzi colným územím Únie a krajinami alebo územiami mimo tohto územia Únie a prítomnosť a pohyb tovaru, ktorý nie je tovarom Únie a tovaru prepusteného do režimu konečného použitia v rámci colného územia Únie.

30. Podľa článku 5 bodu 27 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 09.10.2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex únie „colný dohľad“ je činnosť vykonávaná vo všeobecnosti colnými orgánmi, ktorou sa zabezpečuje dodržiavanie colných predpisov a prípadne i ďalších ustanovení, ktoré sa vzťahujú na tovar podliehajúci takejto činnosti.

31. V zmysle ods. 7 článku IV. Rozkazu riaditeľa Colného úradu č. 72/2018, colná kontrola dopravných prostriedkov sa vykonáva v kontrolných pruhoch. Kontroluje sa každý dopravný prostriedok. Kontrolu tzv. malých autobusov a dodávkových vozidiel do 3,5 t vykonávajú vždy dvaja colníci. Kontrola musí byť zameraná predovšetkým na batožinu cestujúcich (colník vždy vykoná kontrolu osobnej batožiny cestujúceho v takom rozsahu, aby sa presvedčil, že cestujúci nezákonne dováža tovar, ktorý podlieha colnému dohľadu a nebol cestujúcim prihlásený k colnej kontrole), batožinový priestor, priestor pre cestujúcich, motorový priestor, podvozok a karosériu s dôrazom na dutiny karosérie, dopravného prostriedku a iné priestory, v ktorých by mohol byť prepravovaný nezákonne dovážaný tovar. Pri kontrole jednotlivých častí dopravného prostriedku je colník povinný vykonať kontrolu v takom rozsahu, aby sa dostatočne presvedčil o tom, že v jednotlivých častiach dopravného prostriedku sa nezákonne nedováža tovar, ktorý podlieha colnému dohľadu.

32. Súčasťou služobnej disciplíny colníka ako aj jeho osobitnou povinnosťou je dodržiavanie rozkazov nadriadených, s ktorými bol colník oboznámený. V predmetnej veci je takým aj rozkaz č. 72/2018, ktorý v čl. IV ods. 7 upravuje rozsah colnej kontroly na hraničnom priechode Vyšné Nemecké - Užhorod, a s ktorým bol žalobca oboznámený. Uvedená skutočnosť vyplýva z obsahu administratívneho spisu, ktorého obsahom je aj zoznam colníkov, ktorí sa s predmetným rozkazom oboznámili s ich podpismi. Na uvedenom zozname je meno žalobcu dopísané rukou (mimo zoznamu ostatných colníkov). Pravdivosť údajov v tomto zozname žalobca nenamietal, preto mal správny súd za preukázané, že žalobca bol s predmetným rozkazom oboznámený.

33. Predmetný rozkaz vymedzuje rozsah častí dopravného prostriedku, ktoré musí colník podrobiť kontrole. Súčasne však rozsah kontroly jednotlivých častí dopravného prostriedku a spôsob kontroly rozkaz ponecháva na úvahe colníka, ktorá je limitovaná požiadavkou, aby rozsah kontroly bol dostatočný

pre presvedčenie sa o tom, že sa v jednotlivých častiach dopravného prostriedku nezákonne nedováža tovar podliehajúci colnému dohľadu. Je pritom nepochybné, že táto úvaha colníka musí byť ovplyvnená jednak informáciami pochádzajúcimi z interných systémov finančnej správy, ale aj správaním vodiča či inými okolnosťami danými na mieste kontroly.

34. Z obsahu rozhodnutí orgánov verejnej správy najmä vyplynulo, že žalobca, služobne zaradený v stálej štátnej službe vo funkcii colný kontrolór na PCÚ Vyšné Nemecké dňa 19.04.2021 vykonával colnú kontrolu motorového vozidla zn. D. E., striebornej farby, EČV: F.. Po tom čo predmetné vozidlo vstúpilo do colného priestoru z neho vystúpil vodič, ktorý šiel ku kontrolnej búde po návrate k vozidlu otvoril vodičove dvere, rukou siahol do priestoru vozidla (celkom zjavne za účelom odistenia zámku prednej kapoty) a následne sa presunul k prednej kapote, ktorú otvoril. Následne otvoril spolujazdcove predné a potom aj zadné dvere, dvere batožinového priestoru a spolujazdcove dvere za vodičom. Následne žalobca vykonal colnú kontrolu, ktorá trvala približne 32 sekúnd a počas ktorej žalobca vizuálne skontroloval motorový priestor, naklonil sa do priestoru interiéru vozidla cez otvorené dvere vodiča a skontroloval vizuálne tento priestor. Rovnako postupoval aj pri otvorených zadných spolujazdcových dverách. Keď sa presúval smerom k batožinovému priestoru poklopal po zadnom blatníku. Pri otvorenom batožinovom priestore žalobca rukou ukázal na cestovnú tašku, ktorú následne vodič otvoril, pričom na jej vrchu sa nachádzala neznáma vec, ktorá v prevažnej miere zakrývala obsah cestovnej tašky a žalobca sa z odstupu na túto tašku pozrel. Následne zaklopal na zadný blatník nachádzajúci sa na strane spolujazdca, prešiel popri otvorených zadných dverách na strane spolujazdca, a cez otvorené predné dvere spolujazdca vizuálne skontroloval priestor interiéru vozidla.

35. Správne orgány pritom žalobcovi vytykali, že colnú kontrolu vykonával krátko, bez fyzickej kontroly – konkrétne, že rukami nezatlačil do sedadiel a riadne sa nezameral na kontrolu batožiny.

36. Z kamerového záznamu jednoznačne vyplýva, že žalobca skontroloval interiér vozidla iba zbežným pohľadom. Pri otvorenom batožinovom priestore žalobca rukou ukázal na cestovnú tašku, ktorú následne vodič otvoril, pričom na jej vrchu sa nachádzala neznáma vec, ktorá v prevažnej miere zakrývala obsah cestovnej tašky a žalobca sa z odstupu, a iba v krátky okamih na túto tašku pozrel, pričom aj správny súd má pochybnosti, ako sa žalobca uvedeným spôsobom mohol presvedčiť o tom, že v predmetnej batožine nie je prevážaný tovar podliehajúci colnému dohľadu. Následne iba prešiel popri zadných dverách spolujazdca, ktoré privrel bez toho aby nahliadol dovnútra. Aj napriek tomu, že povinnosť vyslovene zatlačiť do sedadiel sa v citovanom rozkaze nenachádza, stotožnenie sa s názorom žalobcu by viedlo k absurdnému záveru, že pre vykonanie colnej kontroly postačuje bežný pohľad na vozidlo a jeho interiér. Takáto kontrola by celkom zjavne nespĺnila svoj účel.

37. Slovenská republika je súčasťou schengenského priestoru, v rámci ktorého sú zrušené všetky hraničné kontroly na štátnych hraniciach a je zavedený voľný pohyb osôb. V záujme vnútornej bezpečnosti schengenského priestoru sa preto o to väčší dôraz kladie na ochranu vonkajšej hranice schengenského priestoru, ktorou je štátna hranica Slovenskej republiky s Ukrajinou. Tlak ilegálnych aktivít je stále aktuálnou hrozbou a na vonkajšej hranici schengenského priestoru je nezákonný dovoz tovaru pravdepodobnejší než na akomkoľvek inom mieste. Uvedené, by colníci dotknutých hraničných priechodov, akým je aj hraničný priechod Vyšné Nemecké, mali mať pri výkone štátnej služby na pamäti. Medzi klasické spôsoby nezákonného dovozu tovaru patria úkryty v autách, a preto je zavedená povinnosť colníka zamerať sa predovšetkým na batožinu cestujúcich, batožinový priestor, ale aj na motorový priestor, karosériu, s dôrazom na dutiny dopravného prostriedku. Už zo samotného spôsobu pašovania tovaru vyplýva, že kontrola vozidla iba letným pohľadom je nedostatočná, keďže odhalenie nezákonného dovozu tovaru si pochopiteľne vyžaduje vykonanie fyzickej kontroly. Keďže výkon colnej kontroly žalobcu nezodpovedal dôslednému plneniu služobných povinností, čo jednoznačne vyplýva z kamerového záznamu, je nepochybné, že voči žalobcovi mala byť vyhovená disciplinárna zodpovednosť. Inými slovami, spôsob a rozsah kontroly jednotlivých častí vozidla a batožiny nevykonal žalobca tak, aby bolo možné objektívne konštatovať, že sa dostatočne presvedčil o tom, že v jednotlivých častiach dopravného prostriedku sa nezákonne nedováža tovar, ktorý podlieha colnému dohľadu.

38. K vyjadreniu žalobcu, že vo vzťahu k vodičovi a samotnému vozidlu nebol vedený rizikový profil, správny súd uvádza, že hoci žalobca nemal k dispozícii predmetný údaj o rizikovitosti vozidla a vodiča, nezbavuje ho to zodpovednosti za nerešpektovanie predpísaných služobných postupov a za porušenie povinností pri výkone právomocí colného orgánu. Ako colník je povinný postupovať pri výkone služobných povinností svedomito a zodpovedne, rovnakým spôsobom vo vzťahu ku každému jednému vozidlu prechádzajúcemu cez hraničný priechod, bez ohľadu na predchádzajúcu vedomosť o jeho rizikovitosti.

39. Z hľadiska sankcionovania skutku žalobcu je podstatné, že je sankcionovaný za neplnenie svojich povinností týkajúcich sa postupov pri výkone colnej kontroly - konkrétne za nedbalý výkon colnej

kontroly. Nie je sankcionovaný za výsledok colnej kontroly. Skutočnosť, že podľa žalobcovho tvrdenia sporné vozidlo malo byť následne kontrolované inšpekciou, ktorá následne podľa žalobcu nepotvrdila nezákonný dovoz tovaru, nevedie k záveru, že kontrola zo strany žalobcu bola dostatočná.

40. Pokiaľ ide o rozsudky Krajského súdu v Košiciach, tieto nepredstavujú ustálenú rozhodovaciu prax kasačného súdu, pričom iba poukazovanie na tieto rozhodnutia bez vysvetlenia ich súvisu a relevancie pre aktuálne súdenú vec je nedostatočné. Navyše rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach vo veciach vedených pod sp. zn. 7S/150/2018, 8S/34/2020 a Správneho súdu v Košiciach vo veci vedenej pod sp. zn. KE-8S/116/2020, v týchto prípadoch bola správna žaloba zamietnutá. V uvedených prípadoch ako aj v prípade rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6S/150/2018 absentuje žalobcom tvrdý názor o svojoľnosti nadriadených pri vyvodzovaní zodpovednosti vo vzťahu k colníkom.

41. Záverom správny súd dodáva, že nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Pozri judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, Ústavného súdu Slovenskej republiky, Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, týkajúcej sa požiadaviek riadneho odôvodnenia rozsudku súdu (napr. G. c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, H. I. c. Španielsko z 21.01.1999, Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22.10.2015 sp. zn. II. ÚS 675/2014-40, uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 03.07.2003 sp. zn. IV. ÚS 115/03-14, prípadne sp. zn. IV. ÚS 112/05, alebo sp. zn. I. ÚS 117/05, Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Asan/3/2019 zo dňa 29.01.2020).

V.

Záver

42. Správny súd dospel s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti k záveru, že správna žaloba je nedôvodná, a preto ju podľa § 190 S.s.p. zamietol.

43. Podľa § 168 S.s.p. žalovanému prizná správny súd podľa pomeru jeho úspechu vo veci voči žalobcovi právo na náhradu dôvodne vynaložených trov konania iba, ak to možno spravodlivo požadovať. Orgánu štátnej správy však náhradu trov právneho zastúpenia možno priznať len výnimočne.

44. Podľa § 175 ods. 1 S.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu správny súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

45. O trovách konania rozhodol správny súd podľa § 168 S.s.p., pretože žalobca nemal v konaní ani len čiastočný úspech, a keďže v konaní úspešnému žalovanému nevznikli žiadne odôvodnené trovy, ktoré by bolo možné od žalobcu spravodlivo požadovať, správny súd mu nárok na ich náhradu voči žalobcovi nepriznal.

46. Senát Správneho súdu v Košiciach prijal tento rozsudok pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 S.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú možno podať v lehote 30 dní od doručenia rozhodnutia správneho súdu na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky prostredníctvom Správneho súdu v Košiciach.

V kasačnej sťažnosti sa uvedú všeobecné náležitosti podania podľa § 57 Správneho súdneho poriadku to znamená, ktorému správne súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania. Ďalej sa v kasačnej sťažnosti musí uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“) a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správne súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Kasačnú sťažnosť možno podľa § 440 ods. 1 Správneho súdneho poriadku odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v § 440 ods. 1 písm. g/ až i/ Správneho súdneho poriadku sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred správnym súdom.

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom.

Uvedená povinnosť neplatí, ak

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 1 písm. c/ a d/,
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.